

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Sociaal-Economische Raad
mw. drs. M. Hamer, voorzitter
Postbus 90405
2509 LK S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
dhr. mr. D.P. Spaans
T 070 333 61 69
DSpaans@minszw.nl

Onze referentie
2019-0000037377

Datum 19 maart 2019
Betreft Adviesaanvragen SER 2019

Geachte mevrouw Hamer,

BESTE MARIËTTE,

Namens het kabinet informeer ik u over de onderwerpen die dit jaar naar verwachting tot een vraag om betrokkenheid van de SER zullen leiden.

Door het denkwerk van de SER kan maatschappelijk draagvlak worden gewonnen voor voorgenomen beleid. De wijze waarop de SER vormgeeft aan zijn wettelijke adviestaak varieert van adviezen, verkenningen, het opstellen van een actieagenda om gewenste ontwikkelingen aan te jagen tot het agenderen van sociaal-economische vraagstukken via dialoogsessies. Het kabinet doet voor de onderstaande onderwerpen een beroep op die ervaring en vernieuwende kracht van de SER om de sociale dialoog in Nederland verder te brengen. Naar verwachting van de betrokken departementen zullen - onder verwijzing naar een toelichting in de bijlage - in 2019 de volgende onderwerpen tot een advies- of verkenningaanvraag leiden:

- Sociale innovatie
- Inclusieve globalisering

Het is mijn verwachting dat de bestaande vragen op bovenstaande terreinen door de betrokken bewindspersonen in overleg met de SER kunnen worden ontwikkeld tot relevante advies- of verkenningaanvragen.

Naast de adviesvragen vanuit het kabinet heeft de Tweede Kamer mij bij motie verzocht de volgende onderwerpen aan de SER voor te leggen:

- Platformeconomie en werk
- Aandacht voor de groeiende groep werkende armen
- Versterking van de positie van jongeren binnen de SER

Voor het eerstgenoemde onderwerp verwijs ik naar de tekst van de betreffende motie. Over de twee andere onderwerpen zal ik u nog nader berichten.

Daarnaast zijn de afgelopen periode advies- of verkenningaanvragen aan de SER voorgelegd waaraan de SER momenteel werkt en die doorlopen in 2019. Zo verwacht het kabinet dat de SER nog zal adviseren over onder meer:

- Diepere en eerlijkere interne Europese markt

- Ontwikkeling door duurzaam internationaal ondernemen, rol van SDG's en IMVO
- Ontplooiingskansen voor jongeren
- Diversiteit aan de top
- Betaalbaarheid van de zorg
- Integratie door werk
- Overleg met en consultatie van sociale partners in de publieke sector
- Gevolgen van ontwikkelingen in arbeidsrelaties voor gezond en veilig werken

Datum

Onze referentie
2019-0000037377

Naast deze advies- en verkenningsvragen is de SER gevraagd door de ministers van OCW en SZW om de komende jaren als aanjager te fungeren rond het thema Leven lang ontwikkelen. Daarvoor werkt de SER aan een actie-agenda om initiatieven aan te moedigen en verder te helpen. Tevens werkt de SER de komende jaren verder aan de totstandkoming en implementatie van convenanten Internationaal Verantwoord Maatschappelijk Ondernemen.

De inrichting en het onderhoud van ons sociaaleconomische bestel en het welvaarts- en welzijnsniveau dat wij ook voor toekomstige generaties willen veiligstellen vragen om een zorgvuldige, afgewogen benadering. Tegen die achtergrond is de bijdrage van de SER van groot belang. Ik hoop dan ook dat 2019 een vruchtbaar adviesjaar zal blijken.

Hoogachtend,
de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees

Bijlage – onderwerpen adviesaanvragen SER 2019

Bredere en betere toepassing van sociale innovatie

Datum
19 maart 2019

Onze referentie
2019-0000037377

Snelle, wereldwijde veranderingen, o.a. als gevolg van ingrijpende technologische ontwikkelingen (digitalisering; kunstmatige intelligentie), energietransitie en globalisering, maken dat arbeidsorganisaties (ondernemers, management én personeel) wendbaar moeten zijn. Zo kunnen ze snel en goed reageren op de vele transitie's, de kansen van die ontwikkelingen benutten en de risico's ervan beheersen, de economische potenties van technologische innovaties realiseren en een concurrentievoordeel verwerven. In dit verband onderstreepte de SER in meerdere adviezen, het laatst in zijn advies *Energietransitie en werkgelegenheid* (2018), het belang van het concept sociale innovatie als een belangrijke component van en voorwaarde voor innovatie: "vernieuwing van de arbeidsorganisatie en van werkprocessen en maximale benutting van competenties, gericht op verbetering van de bedrijfsprestaties en ontplooiing van talent" (Frank Pot, *Flexibilisering als keuzeprocess: sociale innovatie in praktijk*, in WRR, *Voor de zekerheid*, Den Haag 2017).

Het gaat hierbij om slimmer werken, flexibel organiseren, co-creatie en dynamisch managen. Dit is nodig om transformatieprocessen in goede banen te leiden. Sociale innovatie en een organisatie van arbeid en werkprocessen met eigen regelmogelijkheden en professionele ruimte voor werkenden, hebben positieve effecten zoals een hogere productiviteit, een grotere werknemerstevredenheid, minder ervaren werkdruk en een lager ziekteverzuim, en een grotere bereidheid om mee te bewegen met de (veranderende) eisen van de organisatie of daarop vooruit te lopen. Ook vergemakkelijkt en ondersteunt sociale innovatie een succesvolle toepassing van elders al geïmplementeerde en nieuwe technologieën en andere innovaties op de werkvloer. Daarbij is een positieve leercultuur een essentiële randvoorwaarde om nieuwe sleuteltechnologieën zoals kunstmatige intelligentie te accommoderen.

Een betere en bredere toepassing van sociale innovatie kan al met al bijdragen tot hogere maatschappelijke welvaart en heeft zowel economische als sociale voordelen. Ondanks deze potentieel grote voordelen is de indruk dat het concept van sociale innovatie niet de gewenste brede toepassing heeft gekregen die verwacht werd. Het is dan ook de vraag hoe te komen tot een betere en bredere toepassing van sociale innovatie en hoe de potentie van het concept ten volle te benutten. In het bijzonder moet daarbij aandacht zijn voor de rol van de manager. Een managementstijl die meer gericht is op de lange termijn in plaats van op de korte termijn (zo ver als de orderportefeuille vol zit) lijkt een noodzakelijke randvoorwaarde om te komen tot een bredere toepassing van sociale innovatie.

Inclusieve globalisering

Het kabinet is van plan de SER om een actualisatie van zijn adviezen uit 2008 en 2012 over respectievelijk *Duurzame Globalisering* en *Verschuivende Economische Machtsverhoudingen* te vragen. Invalshoek hierbij is hoe te komen tot meer inclusieve globalisering. Dit vanuit de zorg omtrent de verdeling van de baten en lasten van globalisering. Deze zorgen richten zich o.a. op impact van het

opknippen en uitbesteden van productieprocessen en -taken op de inkomens- en vermogensverdeling.

Open markten en een stabiele, op regels gebaseerde internationale orde die zorgt voor een gelijk speelveld zijn essentieel voor economische groei en fatsoenlijk werk in ons land. Het multilaterale handelssysteem staat echter van verschillende zijden onder druk. Ook de stijging van activiteiten van staatsbedrijven in een met toenemende mate multipolaire wereldorde brengt zorgen met zich mee met betrekking tot het gelijke speelveld. Juist een open economie als de Nederlandse is hiervoor kwetsbaar.

Datum
19 maart 2019

Onze referentie
2019-0000037377

Het kabinet zal de SER vragen ook de resultaten van recent uitgezet onderzoek naar de effecten van globalisering in Nederland mee te nemen. Om tot een verdere focus van het advies te komen, zal de SER worden gevraagd een aantal bijeenkomsten te organiseren waarbij een aantal van de hierboven genoemde thema's met sociale partners, beleidsmakers en wetenschappers nader zullen worden verkend.

Moties

Platformeconomie (35 000-XV, nr. 66, G. van Dijk / Van Weyenberg):

... verzoekt de regering, om de sociaaleconomische Raad een verkenning te laten doen naar de praktijk van de platformeconomie waarin onder andere wordt gekeken naar de positie van platformwerkers, de positie en aard van platformbedrijven en de handhaving van schijnzelfstandigheid.

Werkende armen (35 000-XV, nr. 52, Peters / Van Brenk)

... verzoekt de regering om met de polder over deze groeiende groep werkende armen in gesprek te gaan; de SER om een verkenning rondom identificatie van werkende armen in de polder te vragen; en de inkomenspositie van definieerbare groepen als alleenstaanden, eenverdieners met en zonder kinderen, alleenstaande ouders en ouderen, in relatie tot het sociaal minimum, specifiek in beeld te brengen.

Positie jongeren in SER (35 000-XV, nr. 50, Heerma c.s.)

... verzoekt de regering, om met de SER in overleg te treden om de positie van jongeren binnen de SER te versterken en tevens te verzoeken om het SER Jongerenplatform elke twee jaar een toekomstverkenning uit te laten voeren.